

Nr 68.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående vissa ändringar i förordningen den 18 juni 1864 angående utvidgad näringsfrihet; given Stockholms slott den 25 januari 1918.

Under återopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed inhämta riksdagens yttrande över det däri intagna förslag till ändrad lydelse av vissa delar av förordningen den 18 juni 1864 angående utvidgad näringsfrihet.

Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kunglig nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

F. V. Thorsson.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
• Konungen i statsrådet å Stockholms slott fredagen den
25 januari 1918.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Chefen för finansdepartementet statsrådet Thorsson anförde:

»Eders Kungl. Maj:t har förut denna dag beslutit att genom proposition förelägga riksdagen till antagande vissa lagförslag, avseende borttagande ur lagstiftningen av straffpåföljden förlust av medborgerligt förtroende. I det av särskilda sakkunniga avgivna betänkandet av den 30 september 1915, varå de nu berörda förslagen grundats, har upptagits jämväl förslag till ändringar i förordningen den 18 juni 1864 angående utvidgad näringsfrihet. Enligt sistnämnda förslag, som går ut på borttagandet av de bestämmelser i näringsfrihetsförordningen, som beröra god frejd såsom förutsättning för vissa i förordningen omförmälda rättigheter, skulle åt § 2, § 9 mom. 3 första stycket, § 26 mom. 1 och § 27 i förordningen givas följande avfattning:

§ 2.

För rättigheten att idka grosshandel eller försälja varor i bod eller från annat upplagsställe, eller att, med biträde av annan än hustru och hemmavarande barn, till avsalu tillverka fabriks- och hantverksarbeten, eller såsom yrke utöva annan hantering, fordras såsom villkor att råda över sig själv och sin egendom.

§ 9.

Mom. 3. Vill handlande utom den ort, där han, på sätt i mom. 1 och 2 sägs, anmält sig till handels idkande, eller ock å sådan ort, innan kontor av stadigvarande beskaffenhet där inrättats, på kortare tid å auktion eller under hand annorledes än å marknad avyttra lager av handelsvaror (så kallad *realisation*), åligger honom att därtill söka tillstånd, i Stockholm hos överståthållarämbetet och i övriga orter hos Kungl. Maj:ts befallningshavande i det län, där försäljningen skall äga rum, med uppgift om kommun, varinom och tid, varunder han inom varje kommun ärnar bedriva försäljningen; skolande vid dylik ansökning fogas dels betyg att sökanden efter behörig anmälan inom riket idkar handel och gjort sig känd för redbarhet och ordentlighet, dels ock förteckning å varulagret. Önskar sökanden begagna biträde vid rörelsens utövande, skall han jämväl uppgiva den eller de personer, han vill därtill använda, samt angående sådan person avlämna, om det gäller gift kvinna, som med mannen sammanlever, ej mindre bevis om mannens tillåtelse än även betyg att hon gjort sig känd för redbarhet och ordentlighet, och i fråga om annan person, jämte nu nämnda betyg, även betyg att personen råder över sig och sin egendom.

§ 26.

Mom. 1. På särskild prövning av Kungl. Maj:t eller, i fall som avses i mom. 3 av denna §, av överståthållarämbetet eller Kungl. Maj:ts befallningshavande skall bero, om utländsk man eller kvinna må här i riket idka handels- eller fabriksrörelse, hantverk eller annan hantering.

Utlännings ansökning om Kungl. Maj:ts tillstånd till utövande av näring skall, innefattande uppgift på den stad eller ort å landet, där rörelsen eller hanteringen må idkas, göras i Stockholm hos överståthållarämbetet och i andra orter hos Kungl. Maj:ts befallningshavande med bifogande av

- a) betyg att den sökande är myndig samt
- b) vederhäftig borgen eller annan säkerhet för utskylder till staten och kommunen under tre år.

Sedan ytterligare upplysningar om den sökande, där sådana finnas nödiga, ävensom vederbörandes förklaringer blivit infordrade, har överståthållarämbetet eller Kungl. Maj:ts befallningshavande att med eget utlåtande insända samtliga handlingarna till finansdepartementet.

§ 27.

Önskar utlänning tillstånd till drivande av masugn eller hytta, stångjärnsbruk, manufakturverk eller annan inrättning, som avser tillgodogörande eller förädling av mineralrikets alster och ej är att anse såsom hantverk, skall ansökning därom, ställd till Kungl. Maj:t och åtföljd av det i § 26 litt. a) föreskrivna betyg, ingivas till bergsöverstyrelsen, som därvid förfar på enahanda sätt, som i nämnda § är för överståthållarämbetet och Kungl. Maj:ts befallningshavande föreskrivet.

Då jag anser, att i samband med borttagandet ur lagstiftningen av straffpåföljden förlust av medborgerligt förtroende jämväl nu angivna förändringar i näringsfrihetsförordningen böra vidtagas, men riksdagen torde höra lämnas tillfälle att yttra sig i förevarande ämne, innan Kungl. Maj:t däruti fattar beslut, hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte genom nådig proposition inhämta riksdagens yttrande över det av mig nu framlagda förslaget till ändringar i förordningen angående utvidgad näringsfrihet.»

Denna hemställan, som biträdades av statsrådets övriga ledamöter, blev av Hans Maj:t Konungen bilfallen; och skulle proposition till riksdagen avlåtas av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Stig Östergren.